

**DODATEK KE ZPRÁVĚ O VNITŘNÍM HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ, TVŮRČÍ
A S NIMI SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ UNIVERZITY KARLOVY ZA ROK 2022**

Schválen Radou pro vnitřní hodnocení dne 26. dubna 2023

Projednán Vědeckou radou dne 25. května 2023

Schválen Akademickým senátem dne 23. června 2023

Projednán Správní radou dne 26. června 2023

DODATEK KE ZPRÁVĚ O VNITŘNÍM HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ, TVŮRČÍ A S NIMI SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ UNIVERZITY KARLOVY ZA ROK 2022

ÚVOD

Dodatek ke Zprávě o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností Univerzity Karlovy za rok 2022 popisuje hlavní změny, činnosti a výsledky v oblasti zajišťování a vnitřního hodnocení kvality za uplynulých dvanáct měsíců. Zaměřuje se přitom především na systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality, na činnost Rady pro vnitřní hodnocení jakožto orgán, který je garantem této oblasti a který podle zákona zpracovává jak zprávu, tak i její dodatky, a dále na vnitřní zajišťování a hodnocení kvality v jednotlivých činnostech, a to ve struktuře odpovídající vnitřnímu předpisu Pravidla systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality.

1. ZMĚNY V SYSTÉMU ZAJIŠŤOVÁNÍ A VNITŘNÍHO HODNOCENÍ KVALITY

Vnitřní předpis **Pravidla systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality**, který vymezuje systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality Univerzity Karlovy, nebyl v roce 2022 novelizován, obdobně ani **Řád Rady pro vnitřní hodnocení**. Úpravy obou předpisů však jsou připravovány, tak aby v nich byla kodifikována dobrá praxe, která se na Univerzitě Karlově v této oblasti od roku 2017 vyvinula. Na novelizaci Pravidel systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality bude navázáno opatření rektora, které na základě zkušeností získaných během pilotního provozu stanoví podrobnosti hodnocení studijních programů. Výraznějšími změnami byl měl projít vnitřní předpis **Řád pro hodnocení vzdělávací činnosti studenty a absolventy**, kde již byl do konce roku 2022 připraven ucelený návrh. Návrhy nového znění všech tří předpisů budou předloženy k projednávání a schvalování orgánům univerzity a následně k registraci ministerstvu školství v roce 2023.

Systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality se týkala novela **Akreditačního řádu Univerzity Karlovy**, která zohlednila řadu zkušeností s dosavadním provozem akreditačního procesu. Za hlavní změny, které byly do Akreditačního řádu promítnuty, lze považovat konkretizaci definic možných změn studijních programů, dále pak důslednější zavedení termínu opětovného udělení oprávnění a konečně také definice studijních plánů jakožto samostatných jednotek. Všechny tyto změny dále rozvedly a specifikovaly procesy, které jsou pro univerzitu zásadní z hlediska nastavení akreditačního procesu v rámci institucionální akreditace. V návaznosti na to byla novelizována **dvě související opatření rektora, konkrétně opatření rektora č. 13/2019 ve znění opatření rektora č. 22/2022 Standardy studijních programů Univerzity Karlovy a opatření rektora č. 14/2019 ve znění opatření rektora č. 23/2022 Návrh studijního programu v rámci institucionální akreditace**. V případě prvního zmíněného opatření byly zejména specifikovány změny v průběhu uskutečňování studijního programu, které děkan předkládá radě pro vnitřní hodnocení k posouzení. Tyto změny zahrnují například změny v profilu absolventa, v personálním zabezpečení či ve struktuře studijního plánu. V případě druhého opatření pak šlo především o další specifikaci náležitostí spojených s předkládáním návrhů na změny již uskutečňovaných studijních programů radě pro vnitřní hodnocení, a to zejména rozšíření či zúžení studijních programů, které zahrnují například rozšíření o formu studia, specializaci, studijní plán, o možnost uskutečňovat studijní program na dislokovaném pracovišti či rozšíření o spolupráci s Akademií věd České republiky.

Novelou **Stipendijního řádu Univerzity Karlovy** byly změněny některé podmínky pro přiznávání a vyplácení některých druhů stipendií a podmínky vzniku případné povinnosti studentů stipendium přiznané a vyplacené na podporu studia v zahraničí vrátit.

Změnou prošel i vnitřní předpis **Pravidla hospodaření Univerzity Karlovy**, když bylo poskytování příspěvku ze sociálního fondu rozšířeno o příspěvek na úhradu služeb v péči o děti v dětských skupinách, a tím byla rozšířena skupina zaměstnankyň a zaměstnanců, kteří mohou příspěvek pobírat, což přispívá ke zlepšení v oblasti rovných příležitostí na univerzitě. Spolu s nabytím účinnosti novely bylo vydáno navazující opatření rektorky, kterým se stanoví podmínky pro přiznávání příspěvků ze sociálního fondu zaměstnankyním a zaměstnancům univerzity.

Vedle vnitřních předpisů byla vydána řada nových či novelizovaných opatření rektora či kvestora s bezprostředním významem pro zajišťování a vnitřní hodnocení kvality na Univerzitě Karlově v oblasti vzdělávací, výzkumné i podpůrných souvisejících činností.

Kvality vzdělávací činnosti se týká i **novela opatření rektorky Odevzdávání a kontrola závěrečných prací v programech celoživotního vzdělávání zaměřených na výkon povolání**, když explicitně ukotvuje požadavek na kontrolu jejich originality.

Do oblasti personální politiky patří i novelizace opatření rektora, které se týká postdoktorandek a postdoktorandů, kde byla dřívější definice zpřesněna tak, že se jedná se o začínající akademické či vědecké pracovníky, kteří absolvovali doktorské studium na jiné instituci, resp. alespoň na jiné součásti Univerzity Karlovy, a novelizace **opatření rektora týkající se výkonu práce z domova** („home office“). Tímto benefitem Univerzity Karlova umožňuje svým zaměstnancům tam, kde to povaha vykonávané práce a provozní podmínky umožňují, např. lepší sladění rodinného a pracovního života či obecně flexibilnější výkon práce.

Do souvisejících činností lze zařadit vydání **opatření rektora č. 21/2022 Pravidla pro přijímání a prošetřování oznámení protiprávního jednání spočívajícího v porušení práva Evropské unie** (whistleblowing). Předmětem úpravy je vymezení pravidel pro přijímání, posuzování a prošetřování oznámení protiprávního jednání spočívajícího v porušení práva Evropské unie (např. zadávání veřejných zakázek, finančních služeb, finančních produktů, ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, veřejného zdraví, životního prostředí apod.) a ochrany oznamovatele.

2. ČINNOST RADY PRO VNITŘNÍ HODNOCENÍ

Rada pro vnitřní hodnocení Univerzity Karlovy v roce 2022 zasedala celkem desetkrát, vedle toho se konalo také jedno výjezdní zasedání určené zejména na prodiskutování některých koncepčních otázek (viz níže).

Během roku 2022 došlo ke změnám ve vedení Rady pro vnitřní hodnocení a dalším změnám jejího personálního složení: dne 31. 1. 2022 zaniklo členství dosavadního předsedy Rady, rektora prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., předsedkyní Rady se stala od 1. 2. 2022 nově zvolená rektorka, prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D. Místopředsedou se stal po prof. PaedDr. Radce Wildové, CSc. dne 1. 2. 2022 nový prorektor pro koncepci a kvalitu vzdělávání, doc. MUDr. Jan Polák, Ph.D., MBA. Ke dni 21. 11. 2022 ukončila členství v Radě studentská zástupkyně Bc. Eliška Kryčerová, kterou nahradila 22. 11. 2022 ThLic. Mgr. Karolína Štauberová.

V oblasti akreditací Rada v průběhu roku přijala celkem 60 usnesení, z toho se 19 týkalo udělení oprávnění uskutečňovat nové studijní programy, 28 usnesení opětovného udělení oprávnění, 12 usnesení rozšiřování a změn v udělených oprávněních a 1 oprávnění uskutečňovat studijní program na distancování. Rada pro vnitřní hodnocení se rovněž zabývala 68 kontrolními zprávami požadovanými při akreditaci studijních programů v předchozích letech a dvěma nápravnými opatřeními. Jednalo se zejména o otázky spojené s personálním zajištěním studijních programů, tvůrčí činností pracovišť, nebo také s množstvím závěrečných prací vedených jednotlivými vyučujícími či kvality studijních opor.

V první polovině roku Rada dokončila pilotní hodnocení studijních programů a na jeho základě pak pracovala na dílčích modifikacích systému hodnocení. Ve druhé polovině roku byl zahájen standardní provoz hodnocení studijních programů v pregraduálním studiu. Toto hodnocení se postupně stalo jednou ze stěžejních činností Rady. V této souvislosti byla rovněž otevřena otázka úpravy systému hodnocení pro účely hodnocení doktorských studijních programů.

Vedle toho byla v rámci Rady diskutována řada koncepčních otázek souvisejících s rozvojem kvality vzdělávací činnosti, mezi které patří například otázka internacionalizace studijních programů s výukou v českém jazyce nebo problematika různých podob integrace studijních programů, včetně varianty jejich postupného sblížení a navazování spolupráce. Stejně tak byla detailně diskutována podoba Vlastní hodnotící zprávy garanta pro účely hodnocení doktorských studijních programů. Dále byla kromě jiného probírána také problematika využití různých způsobů výuky – včetně těch vzdálených – v rámci jednotlivých forem studia, a to v návaznosti na centralizovaný rozvojový projekt (viz níže).

3. VNĚJŠÍ HODNOCENÍ KVALITY

Vnější hodnocení univerzity ve smyslu čl. 48 Statutu Univerzity Karlovy v roce 2022 neproběhlo, nicméně v tomto roce byla zahájena příprava **kontrolních zpráv** v souladu s Rozhodnutím o části žádosti o udělení institucionální akreditace vydaným pod č. j.: NAU-77/2017-16, ve kterém Národní akreditační úřad pro vysoké školství Univerzity Karlovy uložil předložení celkem šesti kontrolních zpráv. Zprávy pokrývají vybrané otázky v rámci oblastí vzdělávání Filosofie, religionistika a teologie, Historické vědy, Neučitelská pedagogika, Politické vědy, Psychologie a Sociologie. Zahájení přípravy kontrolních zpráv bylo diskutováno s Radou pro vnitřní hodnocení a zprávy byly dále připravovány v součinnosti s dotčenými fakultami tak, aby mohly být projednány univerzitními orgány a ve stanoveném termínu (tj. do 31. března 2023) odevzdány Národnímu akreditačnímu úřadu.

4. VNITŘNÍ HODNOCENÍ KVALITY

4.1 Vzdělávací činnost

Během roku 2022 byla rozvíjena celá řada aktivit přispívajících k tomu, aby vnitřní zajišťování a rozvoj kvality vzdělávací činnosti bylo ještě více založeno na datech, která zachycují klíčové aspekty průběhu vzdělávací činnosti na univerzitě. Důraz byl kladen na další rozvoj jejich systematického sběru, analýzy a vyhodnocování. Za významný krok lze v tomto směru považovat dokončení pilotního hodnocení studijních programů, včetně vyhodnocení jeho průběhu, a

zahájení standardního hodnocení pregraduálních studijních programů. Dále lze zmínit rozvoj v oblasti celouniverzitních šetření, využívání moderních nástrojů a e-learningu ve výuce nebo aktivity spadající pod platformu pro rozvoj kvality vzdělávací činnosti.

4.1.1 Systém hodnocení studijních programů

V první části roku 2022 bylo dokončeno **pilotní hodnocení studijních programů v pregraduálním studiu**, do kterého bylo po dohodě s fakultami zahrnuto celkem 17 studijních programů. Vybrány byly tak, aby pokryly jak různé typy studia, tj. bakalářské i magisterské, tak i základní oborové spektrum napříč všemi čtyřmi panely, tj. humanitním, společenskovedním, přírodovědným a lékařským. K hodnocení bylo využito elektronické prostředí Modulu SIS Hodnocení, který byl za tímto účelem vyvinut.

Klíčovou roli v hodnocení plnili garanti příslušných studijních programů, kteří na základě datových podkladů vypracovali vlastní hodnotící zprávu dle dané osnovy. Zprávu následně hodnotil zpravodaj a příslušný panel (či panely) Rady pro vnitřní hodnocení. Část studijních programů byla hodnocena ještě odborníkem mimo Univerzitu Karlovu. V části případů proběhlo také setkání garanta s panelem Rady. Následně pak zpravodaj ve spolupráci s příslušným panelem vypracoval návrh zprávy o hodnocení studijního programu, který obdrželi garant studijního programu a děkan příslušné fakulty k vyjádření. Poté byl návrh zprávy včetně případných vyjádření ze strany fakulty předložen ke schválení plénu Rady pro vnitřní hodnocení.

Na základě zkušeností získaných během pilotního provozu byl **systém revidován**, a to jak z hlediska nastavení celého procesu, tak z hlediska technických funkcionalit poskytovaných modulem SIS Hodnocení. Jednalo se zejména o změnu rozšiřující možnosti komunikace mezi panelem Rady a garantem studijního programu a dále pak o změny, které usnadňují průběh posuzování v rámci samotného panelu.

V návaznosti na tyto úpravy bylo **na podzim 2022 zahájeno standardní hodnocení** vybraných studijních programů. Radou pro vnitřní hodnocení Univerzity Karlovy, respektive jejími panely byl předem schválen harmonogram první vlny hodnocení, do kterého bylo zařazeno 41 studijních programů z 12 fakult. Hodnocení těchto programů bude dokončeno v první části roku 2023, přičemž na něj plynule navážou další vlny hodnocení.

Zároveň byla **zahájena revize podoby hodnocení pro doktorské studijní programy**, respektive Vlastní hodnotící zprávy garanta. Byla připravena struktura této zprávy zaměřená na doktorské studium, a to včetně identifikace potřebných datových podkladů. Tento podklad pak byl předán k připomínkovému řízení jednotlivým aktérům napříč univerzitou, zahrnujících kromě jiného i koordinační rady doktorských studijních programů. Během roku 2023 se předpokládá dokončení připomínkovacího procesu a zahájení pilotního hodnocení doktorských studijních programů.

4.1.2 Platforma pro rozvoj kvality vzdělávací činnosti na Univerzitě Karlově

V roce 2022 pokračovala ve své činnosti platforma pro spolupráci v oblasti rozvoje kvality vzdělávací činnosti, jež sdružuje pověřené pracovnice a pracovníky ze všech fakult, kteří na jednotlivých fakultách zastávají pozice koordinátorů/torek pro zajišťování kvality vzdělávací činnosti, a rektorátu.

V roce 2022 již **sít fakulturních koordinátorů** po celý rok plně fungovala na všech sedmnácti fakultách, kde zajišťovala administrativně-odbornou oporu pro procesy zajišťování kvality vzdělávací činnosti. Primárně se koordinátoři zapojili do reflexe pilotního provozu hodnocení studijních programů a dále pak do podpory standardního provozu celého procesu. Vedle toho na jednotlivých fakultách zprostředkovali řadu dalších dílčích úkolů a aktivit spjatých se zajišťováním kvality vzdělávání. Kromě jiného byli oporou i při dalších aktivitách spadajících přímo pod platformu. Pokračovala odborná spolupráce s expertním týmem pro **analýzu příčin odchodů ze studia**, který uskutečnil analýzu v rámci Přírodovědecké fakulty, kde proběhlo pilotování dotazníku a příprava dashboardu. Stejně tak pokračovala spolupráce s expertním týmem v rámci Fakulty sociálních věd k otázkám **distanční výuky**. V průběhu roku proběhlo závěrečné kvantitativní šetření mezi studujícími a vyučujícími v oblasti distanční výuky. Šetření bylo realizováno v červenci 2022 a zapojilo se do něj 1 700 vyučujících a 2 269 studujících (absolutní návratnost šetření byla u studentů nižší z důvodu překryvu s celostátním výzkumem EUROSTUDENT, přičemž byli studenti Univerzity Karlovy rozděleni na dvě podobně velké skupiny a každé byl distribuován pouze jeden z dotazníků). Výsledky šetření poskytly zpětnou vazbu jak pro organizaci výuky a vzdělávání v kontextu pandemických omezení v dalších semestrech, tak i podněty pro otázky inovací forem studia a jejich standardů kvality. Diskutovány byly zkušenosti studujících i vyučujících s online prvky studia (vzdálená synchronní výuky i asynchronní způsob výuky, využití simulačních metod, možnosti konzultací či hostování zahraničních vyučujících online) a jejich možné budoucí využití jak v rámci běžného studia, tak v rámci možných budoucích omezení. Na základě výsledků byly zpracovány také analýzy za jednotlivé fakulty, které byly distribuovány jejich vedení.

Kromě kvantitativních šetření bylo na fakultách, které o to projevíly zájem, realizováno kvalitativní šetření formou skupinových diskusí se studujícími. Tyto diskuse byly provedeny na 7 fakultách (Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Katolická teologická fakulta, Pedagogická fakulta, Právnická fakulta, Přírodovědecká fakulta) a jejich výsledkem byly nejen podrobné zprávy poskytnuté vedení fakult ale rovněž i vyhodnocení obecnějších zjištění pro celou univerzitu a z nich plynoucí doporučení týkající se možností využití zkušeností s distanční výukou získaných v pandemickém období. Závěrečná zpráva bude dokončena v první části roku 2023.

4.1.3 Zajišťování kvality vzdělávací činnosti v rámci platformy 4EU+

V rámci univerzitní aliance 4EU+ Univerzita Karlova spolupracovala na dokončení společného systému zajišťování kvality vzdělávací činnosti, který má sloužit jako nadstavba k systémům jednotlivých zapojených univerzit tam, kde se jedná o společně provozované vzdělávací aktivity. Návrh **společného systému 4EU+ Quality Management System** byl během roku dokončen a v rámci aliance všemi partnerskými univerzitami schválen. V návaznosti na to začala praktická aplikace a pilotování jednotlivých složek systému. Jedním z prvních kroků přitom bylo **zavedení společných studentských průzkumů (student surveys)**, a to na dvou úrovních: jednak mezi studujícími Univerzity Karlovy vyjíždějícími na univerzitu v rámci aliance na pobyt delší než dva měsíce a jednak v rámci sdílených či společně vytvořených kurzů, které realizovala přímo Univerzita Karlova. Přípravy obou těchto průzkumů byly organizovány tak, aby v první části roku 2023 mohly být pilotně spuštěny.

4.1.4 **Centrální rozvojový projekt Rozvoj standardů pro zajišťování kvality vzdělávací činnosti pro různé formy studia s ohledem na aktuální metody a zkušenosti se vzděláváním na dálku**

Univerzita Karlova byla v roce 2022 koordinátorem pokračujícího centralizovaného rozvojového projektu za účasti 24 veřejných vysokých škol, jehož cílem bylo na základě široké metodologické i praktické reflexe nejen aktuálních zkušeností s mimořádnou výukou na dálku, ale i dlouhodobých zkušeností s formami výuky a studia, revidovat a definovat související standardy kvality vzdělávací činnosti tak, aby byly srozumitelné a efektivně vyhodnotitelné, a aby co nejlépe odrážely požadavky na kvalitní a flexibilní vzdělávání definované v prioritních cílech Strategického záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro oblast vysokých škol. V návaznosti na řešení projektu v roce 2021, kdy byl vytvořen návrh terminologie a standardů pro jednotlivé formy studia, vznikl návrh implementace těchto standardů, a to jednak v podobě společného implementačního rámce všech zapojených vysokých škol, jednak v podobě konkrétních specifikací na rovině jednotlivých institucí. S návrhem se počítá jakožto s oporou pro diskusi a aplikaci změn na úrovni národní legislativy.

4.1.5 **Využívání moderních nástrojů a e-learningu ve výuce**

I v roce 2022 pokračovala Univerzita Karlova v rozvíjení zajišťování kvality ve využívání moderních nástrojů e-learningu ve výuce (zejména ve formě „blended learning“). **Centrum pro podporu e-learningu** se etablovalo jako stabilní celouniverzitní složka, kde mohou vyučující i studující získat individualizovanou podporu pro řešení svých problémů a požadavků. Jádrem činnosti Centra pro podporu e-learningu byla správa a rozvoj celouniverzitní instalace systému LMS Moodle. Ten byl v průběhu roku aktivně využíván pro výuku 15 207 předmětů všech typů studia na Univerzitě Karlově, a to více než 37 000 uživateli (studujícími i vyučujícími). Centrum pro podporu e-learningu pořádalo pravidelné kurzy určené všem zájemcům o tuto formu výuky, jejími častými účastníky byli i studující doktorských studijních programů, jejichž příprava zahrnuje i rozvoj didaktických kompetencí a případně první pedagogické zkušenosti. Neméně důležitou byla i individuální konzultační činnost, centrum zodpovědělo více než 3 000 dotazů. Univerzita Karlova poskytovala i kurzy pro veřejnost, tzv. MOOC kurzy.

Na podporu audiovizuálních studijních zdrojů je na Univerzitě Karlově dostupných několik nahrávacích studií. Výstupy jsou ukládány na jednotné prostředí **Streamserveru**. K výraznému kvantitativnímu nárůstu počtu výukových videí a podcastů došlo sice v roce 2020, nicméně zájem o tuto tvorbu studijních informačních zdrojů neklesl, naopak v roce 2022 byl zaznamenán nárůst 2 123 nových souborů (počet výukových videí a podcastů převýšil pět tisíc). Zároveň se díky technickému vybavení i postupnému personálnímu posílení tvůrčích týmů podařilo výrazně zvýšit kvalitu nahrávek. Nejde již o pouhý záznam přednášky v posluchárně, ale o nahrávku, která je vytvářena jako samostatný studijní objekt. Tyto nahrávky stále častěji doplňují kurzy v LMS Moodle a studující tak mohou nové informace čerpat nejenom z textových dokumentů, ale i z audio-video nahrávek.

4.1.6 **Šetření mezi studujícími, absolventy a studujícími, kteří předčasně opustili studium**

V oblasti **studentského hodnocení výuky ve studijních programech** proběhl v roce 2022 kromě standardního sběru fakultních zpráv o průběhu hodnocení ještě jeden sběr mimořádný, zaměřený na fakultní zprávy z roku 2020/2021, který byl s ohledem na situaci během covidu-19 v příslušném roce odložen. V rámci rozvoje hodnocení výuky studujícími, které se primárně

zaměřuje na hodnocení jednotlivých předmětů, zároveň pokračovala diskuse nad celkovým fungováním a technickým zabezpečením těchto hodnocení na univerzitě. Za tímto účelem byl uspořádán první kulatý stůl, kde byly tyto otázky diskutovány v rámci akademické obce univerzity.

V oblasti **zpětné vazby od absolventek a absolventů** univerzita v průběhu roku 2022 uskutečnila čtvrtý běh šetření, a to mezi absolventy z akademického roku 2016/2017 (pět let od absolvování), které již univerzita oslovovala v roce 2019, tj. jeden rok po ukončení studia. Osloveni byli všichni absolventi magisterských studijních programů a ti absolventi bakalářských studijních programů, kteří dále nestudují na Univerzitě Karlově, případně v dalších letech zde neabsolvovali studium. Druhou skupinou byli absolventi z akademického roku 2020/2021 (jeden rok od absolvování). Celkem bylo v tomto běhu šetření osloveno 12 690 absolventů (5 403 z akademického roku 2016/2017 a 7 287 z akademického roku 2020/2021). Návratnost byla 21 %. Výsledky byly tak jako v předcházejícím roce zpracovány a zveřejněny v [interaktivní webové prezentaci](#). V současné době univerzita disponuje sebranými a zpracovanými údaji od absolventů, kteří absolvovali mezi akademickými roky 2012/2013 až 2020/2021.

Analýza ukázala, že dvě třetiny absolventek a absolventů univerzity byly v době dotazování v zaměstnaneckém vztahu, přibližně čtrnáct procent z nich studovalo a devět procent podniká, pouze okolo jednoho procenta pak bylo nezaměstnáno. V obecné rovině je většina absolventek a absolventů univerzity se svým studiem spokojena, pouze jedno procento je se studiem velmi nespokojeno, studium na Univerzitě Karlově v by znovu zvolilo přibližně 83 % absolventek a absolventů (ať už studium stejné, či jiný studijní program, případně na jiné fakultě univerzity). Absolventi se také ve velké míře vyjádřili, že studium bylo provázané s aktuálními poznatky, bylo náročné a bez pravidelného samostudia by jej nebylo možné absolvovat. Přitom se na vzdělávání podílel vysoký počet kvalitních vyučujících. Na druhé straně absolventi v menší míře (třetina respondentek a respondentů) souhlasí s tím, že studium dostatečně připravuje na působení v mezinárodním prostředí a jednoznačně nejpálčivějším problémem je z jejich pohledu nedostatečný podíl praxe.

Absolventky či absolventi pracují na pozici, která odpovídá úrovni jejich vzdělání a vystudovanému oboru, čtyři pětiny absolventek a absolventů Univerzity Karlovy považují za nejvhodnější pro svou stávající práci výhradně vystudovaný nebo příbuzný obor. Nejčastějšími uváděnými důvody pro práci mimo obor bylo to, že jsou ve vystudovaném oboru příliš nízké platy, že práce v oboru neodpovídá původní představě, resp. že se v oboru práce hledá obtížně.

Absolventky a absolventi z akademického roku 2019/2020 a 2020/2021 byli dotazováni, zda a jakým způsobem je ovlivnila pandemie koronaviru. Mírně stoupl podíl těch, které nějakým způsobem pandemie ovlivnila, a to ze 62 % na 67 %. Absolventi se ve velkém potýkali se zvýšenou psychickou zátěží (67 %), s problémy během dokončení závěrečné práce (45 %), více než třetina absolventů byla negativně ovlivněna při plnění zápočtů a zkoušek, neměla dobré podmínky ke studiu z domova a měla ztížené ukončování studia i po stránce formální.

V roce 2022 **proběhlo také druhé šetření mezi osobami, které v předchozím akademickém roce (2021/2022) předčasně opustily studium**. Osloveno bylo 6 721 osob, návratnost mírně převýšila 20 %. Výsledky naznačují, že nejčastějším důvodem pro ukončení studia na Univerzitě Karlově byla ztráta zájmu o studovaný obor a zanechání studia z osobních důvodů, a to včetně důvodů zdravotních (téměř 66 %). Třetím nejsilnějším důvodem bylo zanechání studia kvůli

nespokojenosti s kvalitou studovaného programu či špatná volba studovaného oboru (29 %). Mezi nejčastější nástroje a aktivity, které by mohly předejít předčasnému odchodu studenta ze studia, patřily individuální studijní plán, kvalitnější podpora v oblasti studijního poradenství, včetně práce studijního oddělení, větší podíl individuálních konzultací s vyučujícími a hlubší zaměření v problematických předmětech a oblastech. V průměru za univerzitu se 40 % odpovídajících vyjádřilo, že by bez pandemie koronaviru pravděpodobně dále pokračovali ve studiu (v předchozím roce to bylo 57 %). Studující, kteří v akademickém roce 2020/2021 zanechali studia, v současné době již ve velké míře opět studují (47 %). Pětina odpovídajících (22 %) ale neplánuje v nejbližší době opět studovat na vysoké škole.

Výsledky celouniverzitních šetření univerzita využívá pro schvalování studijních programů, pro jejich hodnocení či akreditaci, resp. při přípravě strategických dokumentů. Všechna data jsou poskytována fakultám, aby si mohly provádět své hlubší analýzy.

Vedle šetření mezi absolventy a těmi, kdo předčasně ukončili studium, plánuje univerzita zavést i každoroční šetření mezi studujícími posledních ročníků bakalářských a magisterských studijních programů (v případě doktorských studijních programů bude toto šetření uskutečňováno minimálně jednou za tři roky) a šetření mezi uchazečkami a uchazeči o studium. V roce 2022 začala Univerzita Karlova pro výše uvedené změny vytvářet legislativní prostředí. Po univerzitní diskusi byl vypracován návrh nového vnitřního předpisu **Řád pro zajišťování zpětné vazby od uchazečů, studentů a absolventů Univerzity Karlovy, který by měl nahradit Řád pro hodnocení vzdělávací činnosti studenty a absolventy**. Návrh nového předpisu bude v roce 2023 předložen k projednávání a schvalování orgánům univerzity.

Cílem této změny je vytvořit ucelený soubor komplementárních šetření, která umožní sledovat studium z různých perspektiv (uchazeči, studenti, absolventi), v dlouhodobém horizontu (od přihlášky až po uplatnění několik let po dokončení studia) a s možným provázáním s údaji, které se nacházejí v informačních systémech univerzity. Pro toto dlouhodobé sledování vzdělávacích trajektorií vznikly i nástroje, kterými jsou moduly Dotazník a Tracking v rámci studijního informačního systému, jež dokáží propojovat data ze studijního informačního systému s těmi získanými během celouniverzitních šetření. Univerzita se při přípravě návrhu nového předpisu soustředila především na propojení existujících šetření mezi jednotlivými cílovými skupinami a na jejich koncipování tak, aby nedocházelo k přetěžování oslovených. Změna předpisu tak vytváří podmínky pro ucelenější a kvalitnější zpětnou vazbu (např. ji rozšiřuje o pohled dalších cílových skupin) a ukotvuje cílenější využívání výsledků šetření pro výše popsané účely, např. možnost přihlédnout k výsledkům šetření v nově zaváděných hodnoceních akademických pracovníků.

4.1.7 Doktorské studium

K cílům strategického záměru Univerzity Karlovy v oblasti doktorského studia patří **stanovení náročných, mezinárodně srovnatelných a oborově patřičných kritérií pro jednotlivé disciplíny** napříč univerzitou. V průběhu roku 2022 bylo vypracováno porovnání povinností studentů doktorských studijních programů v gesci jednotlivých koordinačních rad, které bylo projednáno Radou pro vnitřní hodnocení. Na tomto základě byl připraven **návrh standardů doktorských studijních programů**, které budou zaslány k připomínkám fakultám a koordinačním radám doktorských studijních programů. Na základě vnitrouniverzitní diskuse

budou tyto standardy kodifikovány ve vnitřním systému zajišťování a hodnocení kvality a uplatňovány jak v rámci akreditačního procesu, tak v rámci hodnocení studijních programů.

Ke zkvalitnění studia v doktorských studijních programech a k lepší přípravě doktorandů přispívá i **univerzitní projekt Platformy doktorského studia**. V souladu s jeho cíli bylo v roce 2022 uskutečněno 34 kurzů měkkých dovedností pro podporu doktorandů orientovaných zejména na rozvoj vědeckých dovedností (například kurzy akademického psaní či prezentace vědy). Uvedené portfolio doplnila rozvíjející se služba proofreading textů v anglickém jazyce, která byla nově představena též v českém jazyce. Dále byla rozšířena nabídka online kurzů v novém prostředí pro doktorandy v LMS Moodle, kde je aktuálně k dispozici 28 tematických kurzů. Cílem univerzity je sdílet toto portfolio s dalšími partnerskými institucemi za účelem budoucího rozvoje a navýšení nabídky možností rozvoje studujících doktorského studia.

4.1.8 Dvojí vedení disertačních prací a společné studijní programy

Během roku 2022 došlo také k rozvoji meziuniverzitního studia, a to v několika ohledech. V oblasti **dvojího vedení disertačních prací (tzv. cotutelle)** byla provedena komplexní kontrola evidence těchto druhů spolupráce v elektronickém systému univerzity, vzniklo několik návodů pro technickou implementaci této evidence a tyto návody byly, spolu s dalšími informacemi, v průběhu roku zveřejňovány. Vznikla skupina zástupců fakult odpovědných za *cotutelle*, která se na podzim sešla na společném semináři věnovaném této problematice a spojeném se sdílením příkladů dobré praxe. Na toto setkání navázaly individuální (osobní i distanční) konzultace.

V oblasti **mezinárodně realizovaných společných studijních programů** nejvýraznější posun nastal sjednocením základních přístupů k těmto programům napříč aliancí 4EU+. Aliance za tímto účelem zřídila v roce 2022 pracovní skupinu, kterou Univerzita Karlova spolukoordinuje. Univerzita byla zvolena jako vedoucí týmu, který reprezentoval alianci 4EU+ při zapojení do celoevropského projektu European Degree Label, který byl v roce 2022 připraven, podán a na začátku roku 2023 vybrán a finančně podpořen Evropskou komisí. Tento projekt bude zkoumat legislativní překážky pro realizaci mezinárodních společných programů a vydávání společných diplomů v kontextu téměř sta evropských institucí – vysokých škol, ministerstev, agentur hodnotících kvalitu a akreditačních úřadů. Ve druhé polovině roku 2022 univerzita využila možností, které nabídlo předsednictví České republiky v Radě Evropské unie, aby navázala kontakty s předními institucemi zabývajícími se kvalitou, seznámila se tak s dobrou evropskou praxí a učila se ji přenášet do svého každodenního života.

4.1.9 Celoživotní vzdělávání

V roce 2022 Centrum celoživotního vzdělávání navázalo na vzdělávací **program rozvoje pedagogických dovedností**, který byl uskutečněn v předchozím roce. Nově byly uskutečněny dva základní běhy v českém jazyce, jeden základní běh v anglickém jazyce a dva semináře pedagogických dovedností přímo pro lékaře. Tyto semináře byly doplněny o e-learning. I nadále byly uskutečňovány nadstavbové semináře v českém a anglickém jazyce. O tento typ vzdělávání je mezi vyučujícími a studujícími doktorského studia stálý zájem. Celkem bylo ve vzdělávacím programu rozvoje pedagogických dovedností proškoleny 137 akademických pracovníků a doktorandů, v nadstavbových seminářích pak 419 akademických pracovníků a doktorandů.

Započaly práce na **novém webu přímo podporujícím centrum pedagogických dovedností Paedagogium**. Samotné Paedagogium prošlo významnou změnou, kdy do platformy byli

nominováni noví členové, kteří jsou odborníci v oblasti pedagogických dovedností. Na konci roku vznikl **strategický interní dokument pro rozvoj pedagogických dovedností**, který byl schválen vedením univerzity a následně diskutován se členy akademické obce, děkankami, děkany a akademickými pracovníky. Tento dokument, který **představuje nový systém vzdělávání**, bude nadále rozvíjen a doplňován.

4.2 Tvůrčí činnost

4.2.1 Programy na podporu vědy a výzkumu

Zajišťování a vnitřní hodnocení kvality v oblasti tvůrčí činnosti spočívá v rámci Univerzity Karlovy na systému komplementárních programů na podporu vědy a výzkumu a systému hodnocení tvůrčí činnosti.

Mezi **programy na podporu vědy** patří programy Cooperatio, Primus, Start, UNCE a Donatio Universitatis Carolinae. V roce 2022 nedošlo u léta zavedených programů **Primus, UNCE a Donatio Universitatis Carolinae** k žádným významným změnám, stejně tak došlo pouze k drobným obměnám dotčených opatření rektora v souvislosti s jejich aktualizací. U programu Donatio Universitas Carolinae bylo rozhodnuto o jeho změně pro následující roky. V případě programu **Start** zaměřeného na podporu doktorandů a doktorandek probíhalo řešení necelé stovky projektů vybraných v roce 2021. Projekty končí 31. března 2023, v dubnu budou předloženy jejich závěrečné zprávy.

Od 1. ledna 2022 se stal hlavním nástrojem institucionálního financování vědy na Univerzitě Karlově program **Cooperatio**. V průběhu jarních měsíců předkládali koordinátoři Vědecké rady Univerzity Karlovy **záměry rozvoje všech 43 schválených vědních oblastí**. Členové Vědecké rady poskytli k předloženým návrhům své komentáře a podněty. Konečná podoba všech záměrů byla schválena na zasedání Vědecké rady v červnu 2022. Během prvního roku realizace programu Cooperatio byly sbírány zkušenosti s jeho fungováním, které po celouniverzitní diskusi vyústí do novelizace Zásad programu Cooperatio (v roce 2023), aby se co nejlépe dařilo naplňovat jeho cíle, tj. posílit postavení univerzity v mezinárodním prostředí, přispět ke kvalitnímu životu společnosti a udržitelnosti života obecně, zajistit podmínky pro rozvoj a vysokou kvalitu vědních oborů pěstovaných na univerzitě, podpořit komunikaci, koordinaci a spolupráci fakult a vysokoškolských ústavů, a zmírnit tak fragmentaci tvůrčí činnosti na univerzitě, přispět k naplňování strategického záměru univerzity v oblasti tvůrčí činnosti a provázat vědní obory se studijními programy a oblastmi vzdělávání, a tím prohloubit vazbu mezi tvůrčí a vzdělávací činností.

V oblasti **hodnocení tvůrčí činnosti** probíhalo v roce 2022 vyhodnocování sebraných podnětů a připomínek k předešlému hodnoticímu cyklu od všech zúčastněných (hodnocených fakult a vysokoškolských ústavů, hodnotitelů z řad Rady hodnocení tvůrčí činnosti a oborových hodnoticích panelů, Mezinárodní rady i organizačního týmu). Vedením univerzity byly diskutovány první návrhy na úpravu stávající Strategie hodnocení tvůrčí činnosti a byla ustavena pracovní skupina pro hodnocení. Zároveň probíhaly základní úpravy v informačním systému IS Věda ve vztahu k nadcházejícímu cyklu hodnocení (úprava klasifikace vědních oblastí a oborů, zařazování osob do vědních oborů atd.). Vlastní realizace druhého cyklu hodnocení se předpokládá v letech 2024–2025, přípravy budou zahájeny již v roce 2023.

4.2.2 Otevřená věda

Důležitou složkou zkvalitňování činností univerzity v oblasti tvůrčí činnosti byl i další rozvoj podpory publikování, otevřené vědy a vytváření podmínek pro archivaci, ochranu a zpřístupňování výzkumných dat. **Centrum pro podporu Open Science** poskytovalo podporu v oblasti publikování zejména studentům a studentkám doktorských studijních programů. V roce 2022 se školení v této problematice zúčastnilo celkem 405 účastníků (v roce 2019 podobná školení navštívilo pouze 30 osob). Centrum dále poskytovalo konzultace v oblasti výběru vhodných časopisů pro publikování a provádělo prověření titulů z hlediska rizika publikování v predátorských časopisech.

V oblasti **open science** centrum poskytovalo autorkám a autorům také právní poradenství týkající se uzavírání smluv s vydavateli a aktivně se zapojilo do pracovních skupin pro implementaci European Open Science Cloud, které se zabývají řešením národní datové infrastruktury. Výstupy těchto pracovních skupin přímo ovlivní směřování univerzity v oblasti správy dat a budování institucionální datové infrastruktury.

V oblasti **data management plánů** proběhla v roce 2022 čtyři online školení zaměřená na bezpečné nakládání s daty, jejich sdílení a přípravu předmětných dokumentů. Repozitář publikační činnosti Univerzity Karlovy byl nasazen v rámci pilotního provozu. Technické řešení je založené na propojení Osobní bibliografické databáze a systému DSpace. Pro účely ukládání a zpřístupňování publikací vznikla metodika pro uživatele, věcná a formální kontrola výsledku před uložením a zpřístupněním v repozitáři je prováděna pověřenými zaměstnanci fakult a součástí (koordinátory Open Access), pro něž byl rovněž vytvořen metodický dokument. Centrum dále pracovalo na přípravě dílčích návodů pro jednotlivé kroky workflow ukládání a zpřístupňování výsledků tvůrčí činnosti v repozitáři, průběžně také byla shromažďována zpětná vazba k technickému řešení repozitáře i k metodickým materiálům. V říjnu proběhla školení pro koordinátory open access z jednotlivých fakult a součástí, v listopadu a prosinci pak pro autory.

4.3 Související činnosti

V roce 2021 obhájila univerzita ocenění HR Award, jehož držitelem je od února 2019, což je spjato s povinností implementovat nový tříletý akční plán, ve kterém univerzita rozpracovala doporučení hodnotitelů, například vytvořit plán rovných příležitostí a genderové rovnosti, zaměřit se na centralizaci sběru dat v oblasti personální agendy, zlepšovat komunikaci směrem k vědkyním a vědcům a v neposlední řadě dbát na dodržování rámcových pravidel a postupů napříč fakultami.

Plán rovných příležitostí Univerzity Karlovy na období **2022–2024** byl po projednání orgány univerzity a zveřejněn 1. dubna. Zaměřuje se zejména na personální a institucionální zajištění agendy rovných příležitostí na celouniverzitní úrovni, vyrovnanější zastoupení mužů a žen na všech úrovních fungování instituce, proces nábory a výběru nových zaměstnanců a zaměstnankyň, kulturu pracovního prostředí, řízení a rozhodování, kulturu pracovního prostředí, sladování osobního a profesního života včetně podpory rodičů mezi zaměstnanci a zaměstnankyněmi a benefitů, kariérní rozvoj zaměstnanců a zaměstnankyň a větší rovnost v odměňování apod. U každého stanoveného cíle jsou uvedena opatření a aktivity, termín plnění, zodpovědnost za plnění a indikátory. Jedním z prvních kroků v rámci plánu rovných příležitostí bylo vytvoření **Rady pro rovné příležitosti**. Rada je poradním orgánem rektorky a příslušného prorektora či člena kolegia rektorky, jenž má svěřenu agendu rovných příležitostí. Působností

Rady je zejména poskytování stanovisek, doporučení a zpětné vazby v oblasti rovných příležitostí a zprostředkovávání informací mezi rektorkou, rektorátem a jednotlivými fakultami a dalšími součástmi. Dalším krokem pak bylo zřízení institutu **ombudsmana** a bylo vypsáno a realizováno výběrové řízení na tuto pozici. Nová ombudsmanka zahájí svou činnost k 1. lednu 2023. Plnění Plánu je průběžně monitorováno, jednou za rok je vedení univerzity předkládána zpráva o stavu naplňování jeho cílů a probíhá i pravidelný čtvrtletní monitoring.

Pokračovala práce na **implementaci Rámcových principů kariérního rozvoje akademických a vědeckých pracovníků a lektorů na Univerzitě Karlově**. Fakulty a další součásti tyto principy rozpracovávaly do svých podmínek a kodifikovaly je v opatřeních děkana, resp. ředitele. Na základě toho pak byla zahájena **pilotní hodnocení akademických a vědeckých pracovníků a pracovníků a lektorů a lektorek**. Zaměstnanci a zaměstnankyně jsou hodnoceni například v oblastech pedagogické a tvůrčí činnosti, naplňování třetí role univerzity apod. Vedle zajištění jasných pravidel kariérního rozvoje nebo zvýšení efektivity práce poskytují tato hodnocení také cennou zpětnou vazbu pro další rozvoj dané součásti či univerzity. V rámci metodické podpory součástí byl zorganizován kulatý stůl, kterého se zúčastnili zástupci vedení fakult a součástí, kde si vyměnili své zkušenosti s hodnocením a kariérním řádem, prezentovány byly příklady dobré praxe. Filozofická fakulta představila i vlastní online aplikaci na hodnocení akademických a vědeckých pracovníků, o níž projevíly zájem i další součásti. Ve spolupráci s Filozofickou fakultou bude aplikace podle zájmu rozšířena i na tyto fakulty a další součásti.

V případě ostatních zaměstnanců a zaměstnankyň proběhlo další kolo hodnocení pro rektorát a součásti univerzity podle čl. 2 až 4 Přílohy č. 1 Statutu univerzity (Ústav dějin Univerzity Karlovy a archiv Univerzity Karlovy, Centrum pro teoretická studia, Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium, Centrum pro otázky životního prostředí, Ústav výpočetní techniky, Centrum pro přenos poznatků a technologií, Ústav jazykové a odborné přípravy, Ústřední knihovna, Agentura Rady vysokých škol, Koleje a menzy, Nakladatelství Karolinum, Správa budov a zařízení a Centrum Krystal). Jedním z jeho výstupů byla souhrnná závěrečná zpráva, která kromě jiného na základě zpětné vazby od zaměstnanců zaměstnankyň obsahovala podněty ke zlepšení; vybraná část z nich byla převedena do formy návrhů odpovídajících opatření. V nadcházejícím období univerzita plánuje toto hodnocení rozšířit i na fakulty a zbývající součásti. V roce 2022 probíhaly konzultace rektorátu a součástí, které projevíly o hodnocení ostatních pracovníků a pracovníček zájem.

Na téma hodnocení zaměstnanců pro vedoucí pracovníky a pracovníčky fakult a součástí Univerzity Karlovy byla zorganizována čtyři školení Jak správně motivovat, hodnotit a poskytovat zpětnou vazbu a jedno školení Jak efektivně vést lidi na dálku. V průběhu roku 2022 proběhla také interní školení zaměstnanců na téma, jak hodnotit a motivovat či jak předávat zpětnou vazbu.

V rámci naplňování akčního plánu HR Award univerzita realizovala i další kroky pro **zkvalitňování pracovního prostředí pro své zaměstnance, kteří přijíždějí na univerzitu ze zahraničí**. Za tímto účelem zřízené **centrum pro zahraniční akademické pracovníky (Staff Welcome Centre)**, které nabízí široké portfolio služeb, od pomoci s potřebnými vízovými dokumenty, praktickými záležitostmi typu zajištění bydlení, školy pro děti, lékařské péče, založení účtu aj. až po jeho integrační funkci. Centrum pravidelně pořádá akce pro zahraniční komunitu vědců (vzdělávací, kulturní aj.) a informuje je o dění na UK prostřednictvím newsletterů, zároveň také slouží jako místo metodické podpory pro české kolegy na univerzitě, pokud si nejsou jisti či mají dotazy na proces přijetí zahraničního vědce na své pracoviště a tím také podporuje snadnou

integraci zahraničních členů na univerzitě. V roce 2022 dokončilo centrum výběrové řízení na zajištění poradenských a konzultačních služeb a tím došlo k sjednocení a centrálnímu zastupování univerzity v zemích, z nichž zahraniční začínající akademičtí a vědečtí pracovníci na univerzitu přijíždějí (registrace k povinným odvodům aj.). Staff Welcome Centre dále připravuje a dokončuje metodický pokyn pro všechny fakulty a součásti UK týkající se příjezdů a výjezdů zaměstnanců do zahraničí a povinností s tím spojených. Pro nové zaměstnance proběhlo pět tradičně dobře hodnocených on-boardingových školení „**Vítejte na UK**“. Tak jako v předcházejícím roce, i v roce 2022 byla orgány univerzity projednána zpráva o naplňování akčního plánu HR Award s cílem stanovit, kam musí univerzita napřít pozornost, aby v roce 2024 úspěšně prošla dalším kolem hodnocení a obhájila certifikát HR Award, což je jeden z ukazatelů, který si vytyčila ve svém strategickém záměru.

4.4 Strategický záměr, výroční, bilanční a hodnotící zprávy univerzity

Oproti předcházejícím letům doznala výraznější změny bilanční zpráva o naplňování strategického zámětu v podobě zařazení nové části, když vedle zavedené praxe spočívající ve stručné reflexi naplňování jednotlivých aktivit, které byly pro předcházející rok stanoveny v plánu realizace, nově obsahuje i přehled naplňování ukazatelů strategického záměru Univerzity Karlovy. Tato část tak bude nedílnou součástí bilanční zprávy po celou dobu platnosti strategického záměru pro léta 2021-2025, přičemž jejím účelem je poskytnout univerzitě zejména indikaci, zda a jak se jí daří naplňovat cíle, které si vytyčila ve svém strategickém záměru, podklad pro souhrnné, nezávislé hodnocení naplňování strategického záměru, jež je plánováno na akademický rok 2024/2025, a podklad pro diskusi o principech rozdělování příspěvků a dotací, neboť posílení vazby mezi principy a cíli strategického záměru je jednou z aktivit, které si univerzita ve svém základním rozvojovém dokumentu vytyčila (například v návaznosti na to, že jedním z ukazatelů strategického záměru je udržení certifikátu HR Award, byl do principů zaveden ukazatel sledující naplňování Rámcových principů kariérního rozvoje akademických a vědeckých pracovníků a lektorů na Univerzitě Karlově fakultami a dalšími součástmi, neboť se jedná o aktivitu, jež je součástí akčního plánu).

ZÁVĚR

Univerzita Karlova v průběhu roku 2022 přijala řadu opatření s bezprostředním významem pro zajišťování a vnitřní hodnocení kvality, a to zejména na základě závěrů a doporučení zpracovaných analýz a uskutečněných hodnocení, často garantovaných zahraničními experty. Řadu podnětů využívá při implementaci nového strategického záměru pro období 2021–2025.